KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 9 päivänä maaliskuuta 2004,

Itävallan soveltamasta tukiohjelmasta, joka koskee energiaverosta maakaasun ja sähkön osalta vuosina 2002 ja 2003 myönnettyä huojennusta

(tiedoksiannettu numerolla K(2004) 325)

(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2005/565/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa edellä mainittujen artiklojen mukaisesti [1] ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

(1) Laki nro 158/2002 julkaistiin Itävallan virallisessa lehdessä 8 päivänä lokakuuta 2002. Lain 6 §:ssä muutetaan vuoden 1996 energiaverohuojennuslakia.

(2) Komissio ilmoitti 30 päivänä huhtikuuta 2003 päivätyllä kirjeellä Itävallalle päätöksestään aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely kyseiseen lakiin sisältyvien tukien osalta.

(3) Itävallan virallisessa lehdessä julkaistiin 20 päivänä elokuuta 2003 laki nro 71/2003, jonka 54 §:n 6 momentissa vuoden 1996 energiaverohuojennuslain, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 158/2002, voimassaoloa jatketaan 31 päivään joulukuuta 2003.

(4) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* [2]. Komissio on kehottanut muita asianomaisia esittämään huomautuksensa kyseisestä tuesta.

(5) Itävalta esitti huomautuksensa menettelyn aloittamisesta 4 päivänä heinäkuuta 2003 päivätyllä kirjeellä, joka kirjattiin saapuneeksi komissioon samana päivänä (A/34759).

(6) Komissio vastaanotti 12 päivänä elokuuta 2003 Itävallan teollisuusliiton (Vereinigung der österreichischen Industrie) huomautukset, 18 päivänä elokuuta 2003 Stahl- und Walzwerk Marienhütte Ges.m.b.H:n huomautukset ja 14 päivänä elokuuta 2003 Jungbunzlauer Ges.m.b.H:n huomautukset. Itävallan Bundesarbeitskammer peruutti huomautuksensa 21 päivänä marraskuuta 2003 päivätyllä kirjeellä.

(7) Kaikki huomautukset saapuivat määräajan kuluessa [3]. Komissio toimitti huomautukset Itävallalle, joka ei ole kuitenkaan ottanut niihin kantaa.

(8) Itävalta toimitti lisätietoja energiaverohuojennuksen toteuttamisesta vuosina 2002 ja 2003 5 päivänä joulukuuta 2003 päivätyllä kirjeellä, joka kirjattiin saapuneeksi komissioon 8 päivänä joulukuuta 2003 (A/38575).

II YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS TUESTA

(9) Sähköverolaki ja maakaasuverolaki annettiin kummatkin 1 päivänä kesäkuuta 1996. Näiden lakien mukaan sähkö- ja maakaasuveroa kannetaan sähköenergian ja maakaasun toimituksista muille kuin sähkö- ja maakaasuyhtiöille ja muille jälleenmyyjille, sähkö- ja maakaasuyhtiöiden sähköenergian ja maakaasun kulutuksesta sekä käyttäjän itsensä tuottaman sähköenergian ja maakaasun kulutuksesta tai veroalueelle siirretystä sähköenergiasta ja maakaasusta.

[1] EUVL C 164, 15.7.2003, s. 2.
[2] Ks. alaviite 1.

[3] Määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1182/71 ja erityisesti sen 3 artiklan mukaisesti huomautusten esittämisen määräaika päättyi 18 päivänä elokuuta 2003 (EYVL L 124, 8.6.1971, s. 1).

(10) Verovelvollinen on yleensä sähköenergian tai maakaasun toimittaja. Energiavero siirretään edelleen energiatoimituksen vastaanottajalle, jonka on maksettava energiavero verovelvolliselle. Energiantoimittajayrityksen on ilmoitettava selvästi kullekin toimituksen vastaanottajalle kuuluva energiaveron määrä viimeistään vuosilaskelmassa.

(11) Sähköenergiavero oli tarkasteltavalla ajanjaksolla 0,015 euroa/kWh. Maakaasuvero oli 0,0436 euroa/m^3.

(12) Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-143/99 (jäljempänä 'Adria-Wien-tuomio') antaman ennakkoratkaisun ([4]) seurauksena Itävalta muutti vuoden 1996 energiaverohuojennuslakia lailla nro 158/2002, jonka 6 §:ssä säädetään, että 1 päivästä tammikuuta 2002 kaikille yrityksille myönnetään huojennus maakaasun ja sähkön energiaverosta, jos verojen yhteenlaskettu määrä ylittää 0,35 prosenttia yrityksen tuotannon nettoarvosta. Tuotannon nettoarvo on vuoden 1994 liikevaihtoverolain 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun liikevaihdon ja yritykselle kertyvän samassa kohdassa tarkoitetun liikevaihdon erotus. Vuoden 1994 liikevaihtoverolaissa liikevaihto määritellään tavara- ja palvelutoimituksiksi, jotka yritys suorittaa kotimaassa korvausta vastaan. Oma kulutus kuuluu määritelmään mutta tuonti ei. Verohuojennuksesta vähennetään 363 euron omavastuu.

(13) Verohuojennus on voimassa 1 päivästä tammikuuta 2002 31 päivään joulukuuta 2003.

(14) Valtion maksamien palautusten määrä on noin 330 miljoonaa euroa vuodessa.

(15) Komissio aloitti menettelyn, koska epäiltiin, onko toimenpide luonteeltaan tukea ja soveltuuko oletettu tuki yhteismarkkinoille. Komission käsityksen mukaan verohuojennusjärjestelmä tosiasiallisesti suosi paljon energiaa käyttäviä yrityksiä ja oli siksi valikoiva. Komissio epäili, oliko oletettu tuki ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen ([5]) mukaista.

([4]) Adria-Wien Pipeline, Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH vastaan Finanzlandesdirektion für Kärnten, tuomio 8.11.2001 (Kok. 2001, s. I-8365).
Itävallan Verfassungsgerichtshof esitti yhteisöjen tuomioistuimelle kaksi kysymystä ennakkoratkaisua varten:
1) Onko EY:n perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettuna valtiontukena pidettävä jäsenvaltion sellaista lainsäädäntötointa, jossa säädetään maakaasun ja sähköenergian osalta kannetun energiaveron osittaisesta palauttamisesta, kun palautuksen voivat saada vain ne yritykset, joiden pääasiallinen toiminta todistettavasti koostuu aineellisten taloushyödykkeiden valmistuksesta?
2) Vastauksen ensimmäiseen kysymykseen ollessa myöntävä: Onko tällaista lainsäädäntötoimea pidettävä myös silloin EY:n perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettuna valtiontukena, jos palautuksen voi saada jokainen yritys siitä riippumatta, koostuuko sen pääasiallinen toiminta aineellisten taloushyödykkeiden valmistuksesta?

([5]) EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3.

III **ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET**

Itävallan teollisuusliiton huomautukset

(16) Itävallan teollisuusliiton mukaan toimenpide ei ole valikoiva eikä se sen vuoksi ole valtiontukea. Liiton mukaan Itävalta oli pannut tuomioistuimen Adria-Wien-ratkaisun täytäntöön. Sen jälkeen toimenpiteet, joilla huojennettiin maakaasun ja sähköenergian energiaveroja, eivät olleet valtiontukea, sillä ne koskivat kaikkia kotimaisia yrityksiä niiden toimialasta riippumatta. Itävallan Verfassungsgerichtshof-tuomioistuin oli muotoillut toisen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämänsä ennakkoratkaisukysymyksen sillä tavoin, että Itävallan voisi olla mahdollista ulottaa energiaverohuojennus kaikkiin yrityksiin. Tuomioistuin oli siis täysin tietoinen huojennusten tarkoituksesta ja oli varmasti ottanut huomioon mahdolliset oikeusvaikutukset Itävallassa. Sen vuoksi oleellinen olisi vain kysymys, saavatko kaikki saman edun.

(17) Itävallan teollisuusliiton kanta on, että toimenpide ei ole valikoiva. Etua saavia yrityksiä on noin 2 500–3 000, ja ne edustavat kaikkia toimialoja ja yrityskokoja.

(18) Teollisuusliiton mukaan toimenpide ei ole myöskään suunnattu pelkästään paljon energiaa kuluttaville yrityksille. Verohuojennus lasketaan tuotannon nettoarvon perusteella. Tämä arvo ei ole riippuvainen yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Tappiot tai suuret investoinnit vähentävät tuotannon nettoarvoa. Tällaisissa tapauksissa myös vähän energiaa käyttävät yritykset saavat huojennuksen energiaverosta. Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna tuensaajat eivät ole aina samoja.

(19) Itävallan teollisuusliiton mielestä komission tekemät vertailut muihin tapauksiin eivät olleet osuvia, koska niissä oli kyse tosiasiallisesti valikoivista toimenpiteistä, vaikkakin ne lain mukaan eivät sitä olleet. Kuvatuissa tapauksissa tuen kohteena olivat suuret teollisuusyritykset, osassa tapauksia jopa yksittäinen yritys. Itävallan toimenpiteessä sen sijaan ei rajoiteta tuensaajien piiriä yrityskoon, alan, toiminnan tai investointisumman perusteella.

(20) Itävallan teollisuusliitto toteaa tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, että energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27 päivänä lokakuuta 2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/96/EY ([6]) (jäljempänä 'energiaverodirektiivi') säädettyjen vähimmäisverokantojen noudattamista on pidettävä olennaisena osana veroa.

([6]) EUVL L 283, 31.10.2003, s. 51.

Stahl- und Walzwerk Marienhütte Ges.m.b.H:n huomautukset

(21) Stahl- und Walzwerk Marienhütte Ges.m.b.H kuvaa energiaveron taloudellista merkitystä erityisesti teräsalalla ja esittää, että Itävallan tavanomaisten energiaverokantojen soveltaminen paljon energiaa käyttäviin yrityksiin johtaisi välittömään tuotannon lakkaamiseen Itävallassa.

(22) Paljon energiaa käyttäviin yrityksiin sovellettava korjausmekanismi ei vaikuta kielteisesti energiaverojärjestelmän ohjaavaan vaikutukseen. Energiakustannukset ovat sellaisinaan riittävä kannustin mahdollisten korvaustoimenpiteiden toteuttamiseen eikä energiaverolla ole lisävaikutusta. Tämä on otettava huomioon, kun tutkitaan, onko toimenpide verojärjestelmän luonteen perusteella oikeutettu.

(23) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin halusi asiassa C-143/99 selvästikin ottaa kantaa paljon energiaa käyttävien ja muiden yritysten välillä tehtävään eroon. Muutoin se ei olisi vastannut Itävallan Verfassungsgerichtshofin toiseen ennakkoratkaisukysymykseen, sillä kysymyksellä ei ollut merkitystä Itävallan tuomioistuimessa ratkaistavana olevan asian kannalta.

(24) Vaikka toimenpide luokiteltaisiin valtiontueksi, komission on otettava huomioon kyseisten yritysten perustellut odotukset. Nämä yritykset saattoivat nojautua lakiin, joka säädettiin nimenomaan Adria-Wien-tuomion seurauksena. Yksittäiseltä yritykseltä ei voida odottaa, että se paneutuu Eurooppa-oikeuden kysymyksiin perusteellisemmin kuin hyvässä uskossa toimiva lainsäätäjä. Sitä paitsi yhteisöjen tuomioistuin oli EU:n elimenä itse herättänyt perusteltuja odotuksia vastaamalla Itävallan Verfassungsgerichtshofin toiseen ennakkoratkaisukysymykseen.

Jungbunzlauer Ges.m.b.H:n huomautukset

(25) Jungbunzlauer Ges.m.b.H esittää huomautuksissaan, että energiaverohuojennus ei ole valtion suoraan rahana maksamaa tukea. Energiaverosta aiheutuva taloudellinen rasitus on tarkoitettu energian loppukäyttäjän kannettavaksi. Lainsäätäjällä on useita vaihtoehtoja tämän toteuttamiseksi. Hallinnon yksinkertaistamiseksi vero kannetaan energiantoimittajilta. Yritykset maksavat veron energian hinnan yhteydessä energiantoimittajalle ja valtio palauttaa niille myöhemmin liikaa maksetun summan. Tämän rakenteen vuoksi energiaverohuojennuslaissa on kyse palautuksista. Lainsäätäjä olisi voinut päätyä myös kantamaan energiaveroa suoraan loppukäyttäjältä. Siinä tapauksessa palautusta ei olisi tarvittu.

(26) Kansallinen lainsäätäjä voi vapaasti keventää verorasitusta. Ylärajaksi on asetettu 0,35 prosenttia tuotannon nettoarvosta. Se on valtiontukien näkökulmasta merkityksetön, mutta määrää energiaveron yritystoiminnassa 0,35 prosenttiin tuotannon nettoarvosta. Tämä koskee myös säädettyä 363 euron vähimmäisveroa.

(27) Yhteisöjen tuomioistuin teki Adria-Wien-asiassa ratkaisun Itävallan toimenpiteestä kokonaisuudessaan. Jos tämä ei olisi ollut tarkoitus, tuomioistuin olisi ensin pohtinut, onko energiaverohuojennus sinänsä valikoiva, ja sitten tämän perusteella pohtinut, vaikuttaako palvelualojen poissulkeminen energiaverohuojennuksen valikoivuuteen. Lisäksi tuomion 36 kohdassa tehdään selväksi, että Itävallan toimenpide, josta tuomioistuin oli kaikilta osin perillä, ei ole valtiontukea.

(28) Toimenpide ei ole valikoiva, vaan kyseessä on yleinen taloudellinen toimenpide. Tämä oli myös julkisasiamiehen kanta asiassa C-143/99.

(29) Toimenpide ei vääristä kilpailua eikä vaikuta kauppaan.

(30) Vastaavia toimenpiteitä on myös muissa jäsenvaltioissa. Myös energiaverodirektiivissä säädetään veronalennuksista ja -palautuksista investointien ja työpaikkojen turvaamiseksi.

IV **ITÄVALLAN HUOMAUTUKSET**

Itävalta pitää energiaverohuojennusta yleisenä toimenpiteenä

(31) Itävalta vahvisti 4 päivänä heinäkuuta 2003 päivätyssä kirjeessään, joka saapui komissioon samana päivänä, kantansa, että energiaverohuojennus on yleinen toimenpide. Toisessa ennakkoratkaisukysymyksessä tuli esiin myös Itävallan Verfassungsgerichtshofin motiivi: jos alkuperäinen toimenpide on valtiontukea, Verfassungsferichtshof voisi kumota toimenpiteen rajoittamisen yrityksiin, joiden pääasiallinen toiminta koostuu aineellisten hyödykkeiden valmistuksesta. Itävallan Verfassungsgerichtshof halusi tietää, syntyisikö rajoituksen poistamisen seurauksena sääntöjenvastainen tuki tai laajentuisiko sellainen. Yhteisöjen tuomioistuin oli tästä tietoinen, sillä esittelevän tuomarin M. Watheletin laatiman kertomuksen mukaan Verfassungsgerichtshof lähtee siitä, että jos rajoitus poistetaan, toimenpiteen laajentaminen kaikkiin yrityksiin on hyväksyttävää vain, jos se ei johda uuteen tukeen, josta on ilmoitettava ennakolta. Muussa tapauksessa toinen ennakkoratkaisukysymys olisi ollut puhtaasti teoreettinen ja yhteisöjen tuomioistuimen olisi täytynyt jättää vastaamatta siihen.

(32) Tämän seurauksena Itävallan Verfassungsgerichtshof ei kumonnut koko energiaverohuojennuslakia vaan ainoastaan lain rajoittamisen alkuperäisiin huojennuksen saajiin.

(33) Tätä taustaa vasten ei voida väittää, että yhteisöjen tuomioistuin ei olisi ollut perillä Itävallan toimenpiteen rakenteesta tai että tuomioistuimella olisi ollut siitä väärää tietoa. Tuomion 7 kohdassa tuomioistuin antoi Itävallan järjestelmästä oikean kuvauksen ja vastasi 36 kohdassa toiseen kysymykseen, että ”kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevia toimenpiteitä ei ole pidettävä valtiontukina”.

Itävalta ilmoittaa muuttavansa energiaverohuojennusjärjestelmää takautuvasti

(34) Itävalta ilmoitti komissiolle 5 päivänä joulukuuta 2003 päivätyllä kirjeellä, että valtiovarainministeriö ehdottaa Itävallan parlamentille sähkön ja maakaasun energiaverohuojennusjärjestelmän muuttamista takautuvasti kummankin tukeen oikeutetun ryhmän osalta.

(35) Yritykset, jotka eivät vielä 31 päivänä joulukuuta 2001 kuuluneet energiaverohuojennuslain soveltamisalaan, ovat oikeutettuja saamaan 100-prosenttisen huojennuksen verosta, joka ylittää 0,35 prosenttia niiden tuotannon nettoarvosta vuonna 2002. Vuonna 2003 nämä yritykset maksavat 20 prosenttia maakaasun ja sähkön kansallisesta verokannasta. Tämä vähimmäisvero on 1 päivänä tammikuuta 2004 voimaan tulleen energiaverodirektiivin vähimmäisverokantojen mukainen. Direktiivin mukaan verotuksen vähimmäistaso suhteessa kansalliseen verokantaan on sähkön osalta noin 3,3 prosenttia ja maakaasun osalta noin 14 prosenttia.

(36) Yritykset, jotka kuuluivat energiaverohuojennuslain soveltamisalaan jo 31 päivänä joulukuuta 2001, maksavat vuosina 2002 ja 2003 120 prosenttia maakaasun ja sähkön verotuksen vähimmäistasosta, kuten energiaverodirektiivin liitteen I taulukossa C esitetään (120 prosentin sääntö).

Verorasitus, joka on 120 prosenttia maakaasun ja sähkön verotuksen vähimmäistasosta, vastaa tilastollisesti energiaverodirektiivin mukaista yritysten keskimääräistä verorasitusta, jossa on mukana sähkön, maakaasun ja hiilen verotus. Nykyisiin nettoverotuloihin verrattuna 120 prosentin sääntö lisää verorasitusta noin 10–15 prosenttia. Lisärasitus ei ole kovin suuri, sillä useimmat yritykset, joita asia koskee, maksavat jo olemassa olevien sääntöjen mukaan huomattavasti enemmän kuin 120 prosenttia. Yritykset, joiden verorasitus kasvaa 120 prosentin säännön myötä, maksavat kuitenkin keskimäärin noin 50 prosenttia enemmän kuin tähän asti, jotkut jopa vieläkin enemmän.

(37) Itävalta ilmoitti komissiolle, että kaikki juoksevat maksut keskeytettiin välittömästi, kun tutkintamenettely aloitettiin. Itävalta ei tosin pystynyt kertomaan, kuinka moni yritys joutuu maksamaan takaisin jo saamansa huojennuksen tai kuinka suurista summista on kyse. Itävalta vahvisti, että kaikkiin takaisinmaksuihin sovelletaan voimassa olevaa EU:n viitekorkoa.

V TUEN ARVIOINTI

Vuosia 2002 ja 2003 koskeva arviointi

(38) Vaikka aloitettu menettely koskee vuonna 2002 sovellettuja lain nro 158/2002 säännöksiä, komissio pitää perusteltuna tutkia myös vuotta 2003 tekemättä erillistä päätöstä tutkintamenettelyn laajentamisesta vuoteen 2003. Komissio toteaa, että laissa nro 71/2003 ei muuteta lailla nro 158/2002 käyttöönotettuja säännöksiä. Näin ollen vuonna 2002 ja vuonna 2003 voimassa olevat säännökset ovat täysin samat. Siksi komission näkemys on, että asianomaisilla oli mahdollisuus ottaa kantaa kaikkiin ohjelman arvioinnin kannalta merkityksellisiin näkökohtiin.

(39) Itävalta pidensi ohjelman voimassaoloa sen jälkeen, kun komissio oli tehnyt päätöksen tutkintamenettelyn aloittamisesta. Tämä on verrattavissa tilanteeseen, jossa jäsenvaltio muuttaa säädöstä, joka on jäsenyysvelvoitteiden rikkomista koskevan menettelyn kohteena, mutta ei poista oletettua rikkomista kokonaan, joten perustellussa lausunnossa kuvattu asiaintila vallitsee edelleen lausunnon antamisen jälkeen. Tällaisissa tapauksissa tuomioistuin sallii komission jatkaa menettelyä ja sovittaa päätelmänsä muuttuneisiin olosuhteisiin ([7]).

(40) Itävalta viittasi 5 päivänä joulukuuta 2003 päivätyssä kirjeessään nimenomaan ajanjaksoon tammikuun 1 päivästä 2002 joulukuun 31 päivään 2003 ja käytti näin ollen puolustautumisoikeuttaan koko kyseisen ajanjakson osalta.

([7]) Ks. asia C-105/91, komissio v. Kreikka, tuomio 17.11.1992 (Kok. 1992, s. I-5871); asia C-11/95, komissio v. Belgia, tuomio 10.9.1996 (Kok. 1996, s. I-4115); asia C-365/97, komissio v. Italia, tuomio 9.1.1999 (Kok. 1999, s. I-7773) ja asia 113/86, komissio v. Italia, tuomio 4.2.1988 (Kok. 1988, s. 607).

(41) Käytännössä myös kolmansien oli mahdollista ottaa kantaa ohjelman soveltamiseen sekä vuoden 2002 että vuoden 2003 osalta. Itävallan teollisuusliitto tosin esitti kirjalliset huomautuksensa vuotta 2002 koskevaan energiaverohuojennukseen 12 päivänä elokuuta eli ennen kuin laki nro 71/2003 energiaverohuojennuksen jatkamisesta julkaistiin. Liitto on sittemmin ollut edustettuna useissa komission ja Itävallan hallituksen välisissä kokouksissa ja esittänyt kantansa myös vuoden 2003 osalta. Näin ollen sen oikeus esittää huomautuksensa on toteutunut.

(42) Jungbunzlauer Ges.m.b.H:n 14 päivänä elokuuta 2003 esittämissä huomautuksissa kuvataan yrityksen tilannetta ja todetaan, että asiasisältöä koskevat tiedot ”koskevat erityisesti (myös) vuotta 2002”. Yritys otti kantaa siihen, onko kyseessä tuki, ja toi esiin argumentteja, jotka ovat pääosin riippumattomia soveltamisvuodesta. Näin ollen sen oikeus esittää huomautuksensa on toteutunut.

(43) Marienhütte Ges.m.b.H esitti huomatuksensa menettelyn aloittamisesta 18 päivänä elokuuta eli sekin ennen lain nro 71/2003 julkaisemista. Myös sen huomautukset ovat pääosin riippumattomia energiaverohuojennussäännösten soveltamisvuodesta. Sen oikeus esittää huomautuksensa on näin ollen toteutunut.

(44) Komissio ei ole saanut myöhästyneitä huomautuksia eikä pyyntöjä esittää huomautuksia menettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä annetun määräajan päättymisen jälkeen.

Onko kyse tuesta?

(45) Komission suorittaman perusteellisen tutkinnan lopputulos on, että tarkasteltava toimenpide on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

(46) Vaikka verohuojennus teoriassa koskee kaikkia yrityksiä, joiden tuotannon nettoarvo ylittää 0,35 prosentin rajan, komission näkemyksen mukaan verohuojennus hyödyttää tosiasiallisesti yrityksiä, jotka käyttävät paljon energiaa suhteessa tuotannon nettoarvoon, ja on näin ollen valikoiva.

(47) Komission näkemyksen mukaan tuomioistuin ei ottanut asiassa C-143/99 kantaa alkuperäiseen verohuojennusohjelmaan sen kaikilta osin vaan pelkästään ohjelman rajoittamiseen yrityksiin, joiden pääasiallinen toiminta koostuu aineellisten hyödykkeiden valmistuksesta. Tuomioistuimen ei tarvinnut arvioida toimenpiteen muita puolia voidakseen vastata kumpaankin Itävallan Verfassungsgerichtshofin ennakkoratkaisukysymykseen. Kysymykset eivät koske Itävallan järjestelmää kokonaisuutena, vaan ne keskittyivät rajattuun soveltamisalaan. Ei voida olettaa, että tuomioistuin olisi ottanut epäsuorasti kantaa kysymykseen, johon siltä ei ollut pyydetty vastausta, vain siksi, koska sille oli annettu laajemmin tietoa. Tuomioistuin viittasi ratkaisussaan yleisesti ”kansallisiin toimenpiteisiin, joissa säädetään energiaverojen palauttamisesta”. Jos tuomioistuimen tarkoituksena olisi ollut ottaa kantaa Itävallan toimenpiteen kaikkiin puoliin, voidaan olettaa, että se olisi tehnyt sen täsmällisemmin.

(48) Komissio ei jaa näkemystä, jonka mukaan tuomioistuin ei olisi vastannut Itävallan Verfassungsgerichtshofin toiseen ennakkoratkaisukysymykseen, jos sen tarkoituksena ei olisi ollut ottaa kantaa energiaverohuojennukseen kaikilta osin. Tuomioistuin vastasi Itävallan Verfassungsgerichtshofin toiseen ennakkoratkaisukysymykseen ensin. Kysymys ei koskenut vireillä olevaa menettelyä. Siksi tuomioistuin selvästi asetti konkreettista asiaintilaa koskevaan ensimmäiseen kysymykseen antamansa vastauksen yleisempään yhteyteen ja vastasi, että valtion toimenpide, joka hyödyttää samalla lailla kaikkia kyseisen valtion alueella sijaitsevia yrityksiä, ei voi olla valtiontukea.

(49) Ennakkotapaukset osoittavat, että toimenpide voi olla vaikutukseltaan valikoiva, vaikka sitä lain mukaan sovellettaisiin kaikilla toimialoilla. Nämä ovat esimerkkejä toimenpiteen tosiasiallisesta valikoivuudesta. Tutkittavana olevaan toimenpiteeseen ei sisälly yrityskokoon, toimialaan, toimintaa tai investointisummaan perustuvia rajoituksia. Kynnysarvo vaikuttaa kuitenkin niin, että toimenpide on tosiasiallisesti räätälöity paljon energiaa käyttäville yrityksille. Itävallan teollisuusliitto tosin esitti, että myös vähän energiaa käyttävät yritykset voivat hyötyä verohuojennuksesta toteuttaessaan suuria investointeja tai tehdessään voimakkaasti tappiollisen tuloksen, mutta tätä väitettä ei perusteltu tarkemmin. Tarjolla olevien erilaisten ratkaisuvaihtoehtojen vaikutusta sen sijaan kuvattiin tutkintamenettelyn aikana esimerkein, jotka koskivat paljon energiaa käyttäviä aloja. Asia saa vahvistusta myös Marienhütten huomautuksista, joissa toimenpide leimataan nimenomaan paljon energiaa käyttäviä yrityksiä koskevaksi korjausmekanismiksi. Lisäksi komissio toteaa, että Itävalta ei ole ottanut kantaa Itävallan teollisuusliiton väitteeseen. Itävalta ei ole antanut tietoja tosiasiallisista tuensaajista eikä myöskään siitä, muuttuiko tosiasiallisten tuensaajien piiri merkittävästi, kun lakia muutettiin. Näin ollen komissiolla ei ole tietoja, joiden perusteella se voisi todeta, että toimenpiteen vaikutus poikkeaisi olennaisesti ennen tammikuun 1 päivää 2002 voimassa olleesta toimenpiteestä, joka rajoittui yrityksiin, joiden pääasiallinen toiminta koostuu aineellisten hyödykkeiden valmistuksesta. Lisäksi komissio toteaa, että Itävalta laski myös 120 prosentin säännön noin 240:stä paljon energiaa käyttävästä yrityksestä koostuvan otoksen perusteella ja esitti, että tietoja ei ole saatavilla kaikista huojennukseen oikeutetuista yrityksistä. Kaikki tämä viittaa selvästi siihen, että toimenpide on tosiasiallisesti suunnattu paljon energiaa käytäville yrityksille.

(50) Komissio ei myöskään yhdy Jungbunzlauer Ges.m.b.H:n näkemykseen, että suurin verorasitus on 0,35 prosenttia tuotannon nettoarvosta ja että tällaisella ylärajalla ei ole merkitystä tuen kannalta. Vaikka jälkimmäisen väitteen yleinen tarkastelu ei olekaan tarpeen, tässä tapauksessa 0,35 prosentin kriteeri ei ole kaikkiin yrityksiin sovellettava verorasituksen enimmäismäärä. Yleensä yritysten on maksettava verokannan mukainen vero kokonaan lukuun ottamatta niitä yrityksiä, jotka saavuttavat kynnysarvon, joka on tosiasiallisesti asetettu niin, että sitä voidaan soveltaa vain paljon energiaa käyttäviin yrityksiin. Asetettujen objektiivisten kriteerien eli tiettyjä – tässä tapauksessa paljon energiaa käyttäviä – yrityksiä koskevan verokaton vuoksi toimenpide johtaa erilaiseen kohteluun. Siinä suhteessa se poikkeaa 363 euron vähimmäisverorasituksesta, johon Jungbunzlauer Ges.m.b.H viittaa ja joka koskee samalla lailla kaikkia yrityksiä.

(51) Päätöksessään menettelyn aloittamisesta komissio epäili, muuttaisiko soveltamisalan laajentaminen todella toimenpiteen vaikutuksia. Komissio toteaa, että se ei ole saanut Itävallalta eikä huomautuksia esittäneiltä osapuolilta tietoja, jotka poistaisivat tämän epäilyn. Itävalta ei ole esittänyt mitään lukuja, jotka osoittaisivat, että soveltamisalan laajentamisen seurauksena toimenpiteestä hyötyisi merkittävästi enemmän yrityksiä kaikilla aloilla. Joka tapauksessa toimenpiteestä hyötyvien suuri määrä ei tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sellaisenaan osoita, että toimenpide voidaan luokitella yleiseksi toimenpiteeksi.

(52) Komissio toteaa myös, että useissa jäsenvaltioissa sovelletaan toimenpiteitä, joilla on samanlainen vaikutus. Niille on pyydetty hyväksyntää valtiontukina tai komissio on tutkinut ne omasta aloitteestaan ([8]).

(53) Komission näkemys on, että toimenpiteen valikoivuutta ei voida perustella järjestelmän luonteella ja logiikalla, koska se ei ole verojärjestelmän logiikan mukainen. Verohuojennus on pikemminkin selvä poikkeus järjestelmän yleisestä rakenteesta ja toimintatavasta. Lisäksi komissio toteaa, että energiaveron tavoite on kaksijakoinen. Ensinnäkin yrityksiä on tarkoitus kannustaa toteuttamaan energiansäästötoimenpiteitä. Vaikka kyseiset yritykset toteuttaisivatkin jo laajassa mittakaavassa tällaisia toimenpiteitä energiakustannuksia vähentääkseen, ei voida sanoa, että energiaverotuksella ei olisi ohjaavaa lisävaikutusta. Energiankulutus on yleisesti riippuvainen teknologiasta, ja näin ollen se on vain lyhyen aikaa muuttumaton. Pitkällä aikavälillä on odotettavissa tehokkuusetuja teknisen kehityksen ja innovaatioiden seurauksena. Lisäksi komissio toteaa, että Marienhütte Ges.m.b.H ei ole tarkemmin perustellut väitettyä ohjaavan vaikutuksen puuttumista. Toiseksi, vaikka energiankulutusta ei lyhyellä aikavälillä voitaisikaan vähentää enempää, veroa kannetaan varojen hankkimiseksi valtiolle yleisiin tarkoituksiin myös siksi, että energian kulutus aiheuttaa yhteiskunnalle kustannuksia, joihin valtion on vastattava. Siksi ei voi olla järjestelmän luonteen ja logiikan mukaista, että paljon energiaa käyttävät yritykset, jotka näin ollen saastuttavat, vapautetaan energiaverosta.

(54) Komissio ei jaa Jungbunzlauer Ges.m.b.H:n näkemystä, jonka mukaan toimenpide ei olisi valtiontukea, jos lainsäätäjä kantaisi veron loppukäyttäjiltä. Toimenpiteen hallintorakenne ei tässä tapauksessa vaikuta millään lailla siihen, onko kyseessä tuki vai ei. Vaikka lainsäätäjä kantaisi veron suoraan loppukäyttäjiltä ja oletettavasti eriyttäisi erilaisten käyttäjien kohtelun, myös tällainen eriyttäminen olisi valtiontukea.

(55) Kaikki muut EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 artiklassa tarkoitetun valtiontuen kriteerit täyttyvät. Toimenpide poistaa yrityksiltä kustannuksia, joista ne joutuisivat muussa tapauksessa vastaamaan, ja näin ollen tuo niille etua. Toimenpide toteutetaan valtion lukuun ja rahoitetaan valtion varoista, sillä valtion verotulot supistuvat. Koska verohuojennus koskee vain tiettyjä yrityksiä, toimenpide suosii niitä muihin yrityksiin verrattuna, mikä voi vääristää kilpailua. Ainakin osa tuensaajista toimii aloilla, joilla on jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Näin ollen toimenpide voi vaikuttaa kauppaan. Yhteenvetona voidaan todeta, että toimenpide on valtiontukea ja se on luokiteltava uudeksi tueksi, koska se on otettu käyttöön sen jälkeen, kun Itävalta liittyi Euroopan unioniin, eikä komissio ole sitä missään vaiheessa hyväksynyt.

Tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

(56) Komissio on arvioinut tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille ympäristönsuojelulle myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen perusteella (jäljempänä 'yhteisön suuntaviivat'). Päätöksessä menettelyn aloittamisesta komission näkemys oli, että silloisessa tilanteessa ei selvästikään voitu soveltaa mitään muuta EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdan poikkeussäännöksistä. Tutkintamenettelyssä ei esitetty uusia seikkoja, jotka olisivat poistaneet epäilyt, jotka tuotiin esiin komission päätöksessä menettelyn aloittamisesta. Komission suorittaman tutkinnan lopputulos on näin ollen seuraava:

([8]) Ks. N449/2001 – Saksa, N123/2000 – Yhdistynyt kuningaskunta, C42/2003 – Ruotsi.

(57) Niiden yritysten osalta, jotka eivät vielä 31 päivänä joulukuuta 2001 kuuluneet energiaverohuojennuslain soveltamisalaan, lain nro 158/2002 tuomat muutokset merkitsivät uutta poikkeusta olemassa olevasta verosta. Yhteisön suuntaviivojen 51.2 kohdan mukaan 51.1 kohdan säännöksiä voidaan soveltaa, jos verolla on selkeästi myönteinen vaikutus ympäristönsuojeluun, ja poikkeusten on oltava tarpeen taloudellisissa olosuhteissa tapahtuneiden merkittävien muutosten vuoksi, jotka asettavat yritykset erityisen vaikeaan kilpailutilanteeseen. Itävalta ei ole antanut mitään tietoja, joista kävisi ilmi, onko näin. Itävalta ei ole myöskään korottanut veroa merkittävästi, joten yhteisön suuntaviivojen 52 kohtaa ei voida soveltaa. Tässä tilanteessa jäsenvaltio voi myöntää verohuojennuksia vain suuntaviivojen 53 kohdan toisen kohdan mukaisesti, jossa viitataan 45 ja 46 kohtaan. Kyseisten kohtien mukaan toimintatukea voidaan myöntää viiden vuoden ajan, jos sen taso on rajattu 50 prosenttiin ylimääräisistä kustannuksista tai jos tuki poistetaan asteittain viiden vuoden aikana. Itävallan laissa ei rajoiteta verojen palautusta 50 prosenttiin ylimääräisistä kustannuksista eikä edellytetä tuen asteittaista poistamista.

(58) Niiden yritysten osalta, jotka kuuluivat energiaverohuojennuslain soveltamisalaan jo 31 päivänä joulukuuta 2001, verohuojennusjärjestelmä säilyy muuttumattomana. Tässä suhteessa toimenpide muodostaa jo kannettavaa veroa koskevan poikkeuksen, josta päätettiin kyseisen veron käyttöönoton yhteydessä. Toimenpiteeseen sovelletaan näin ollen yhteisön suuntaviivojen 51.2 kohtaa, jossa viitataan 51.1 kohdassa määritettyihin soveltuvuusedellytyksiin. Viimeksi mainitun säännöksen osalta näyttää siltä, että voidaan soveltaa vain 51.1 kohdan b alakohdan toista luetelmakohtaa. Sen mukaan yritysten on maksettava vähintään merkittävä osa kansallisesta verosta. Itävalta ei ole esittänyt tarkasteltavalta ajanjaksolta tietoja, joiden perusteella olisi mahdollista arvioida, kuinka suuren osan verosta kyseisten yritysten oli maksettava. Siksi komissio ei voi todeta yritysten maksaneen merkittävää osaa kansallisesta verosta.

(59) Edellä esitetyn perusteella komission päätelmä on, että vuoden 1996 energiaverohuojennuslaki, jonka voimassaoloa jatkettiin lain nro 158/2002 6 §:llä tekemättä siihen muita muutoksia, ei vastaa yhteisön suuntaviivojen edellytyksiä eikä se sovellu yhteismarkkinoille.

Ilmoitetun muutetun tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille ([9])

(60) Niiden yritysten osalta, jotka eivät vielä 31 päivänä joulukuuta 2001 kuuluneet energiaverohuojennuslain soveltamisalaan, toimenpide on Itävallan lupaamassa muutetussa muodossa yhteisön suuntaviivojen 53 ja 54 kohdan mukainen. Tuki on ensimmäisenä vuotena 100 prosenttia ylimääräisistä kustannuksista ja se vähennetään toisena vuonna 80 prosenttiin. Sitä siis lasketaan asteittain tarkastelun kohteena olevan ajanjakson aikana. Lisäksi komission näkemys on, että toisena vuonna toteutettavan vähennyksen jälkeenkin tuensaajien maksettavaksi jäävän veron määrä on edelleen suurempi kuin energiaverodirektiivissä vuodesta 2004 alkaen edellytetty kynnysarvo.

(61) Niiden yritysten osalta, jotka kuuluivat energiaverohuojennuslain soveltamisalaan jo 31 päivänä joulukuuta 2001, tuki on komission näkemyksen mukaan yhteisön suuntaviivojen 51.1 kohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan mukaista. Yhteisön suuntaviivojen 51.1 kohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan mukaan tuensaajien on maksettava merkittävä osa kansallisesta verosta. Syynä tähän on, että yrityksiä on kannustettava parantamaan ympäristösuoritustaan. Tämä käy ilmi 51.1 kohdan b alakohdan ensimmäisestä luetelmakohdasta, jonka mukaan yhdenmukaista veroa voidaan huojentaa, jos tuensaajien maksaman veron määrä on merkittävästi yhteisön vähimmäisverokantaa korkeampi, ”jotta yrityksiä kannustettaisiin parantamaan ympäristönsuojelua”. Tarkasteltavana olevalla ajanjaksolla Itävallan energiavero oli kansallinen vero. Tammikuun 1 päivästä 2004 otetaan energiaverodirektiivin myötä käyttöön yhdenmukainen verotus. Siinä asetetaan vähimmäisverokannat energiatuotteiden käytölle, josta kannetaan veroa ja myönnetään verohuojennuksia Itävallan energiaverolakien mukaisesti. Energiaverodirektiivissä otetaan ympäristönsuojelutavoitteet erikseen mainiten huomioon (ks. erityisesti johdanto-osan 3, 6, 7 ja 12 kappale). Siksi komissio katsoo, että energiaverodirektiivin vähimmäisverokantojen noudattaminen kannustaa yrityksiä suojelemaan ympäristöä. Vähimmäisverokantojen noudattamista voidaan siksi pitää merkittävänä osana kansallisesta verosta, kuten yhteisön suuntaviivojen 51.1 kohdan b alakohdassa edellytetään. Itävallan on asetettava yritysten vähimmäisverorasitus niin, että vähimmäisverokantoja noudatetaan maakaasun ja sähkön lisäksi myös hiilen osalta, josta ei tähän mennessä ole Itävallassa kannettu energiaveroa. Tällä tavoin Itävalta varmistaa, että vähimmäisverorasitus vuosina 2002 ja 2003 vastaa verotuksen tasoa ja että sillä on vähintään se ympäristövaikutus, johon direktiivillä kokonaisuudessaan pyritään.

Luottamuksensuoja

(62) Kun sääntöjenvastaisesti myönnetty valtiontuki on todettu yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, tuki on perittävä tuensaajalta takaisin. Ennen tuen myöntämistä vallinnut kilpailutilanne olisi tuen takaisinperimisen jälkeen palautettava mahdollisimman entiselleen. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY)

([9]) Nämä muutokset eivät ole vielä tulleet voimaan.

N:o 659/1999 ([10]) 14 artiklan 1 kohdassa kuitenkin todetaan, että "komissio ei saa vaatia tuen takaisinperimistä, jos tämä olisi yhteisön lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista". Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön ja komission päätöskäytännön mukaan takaisinperimistä koskeva päätös on yhteisön lainsäädännön yleisen periaatteen vastainen, jos tuensaaja voi komission toimenpiteiden seurauksena perustellusti odottaa, että tuki on myönnetty yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

(63) Jäsenvaltion on tämän vuoksi huolehdittava, että kansallisissa toimenpiteissä noudatetaan yhteisön kilpailusääntöjä kilpailun vääristymisen välttämiseksi ja että tukitoimenpiteistä ilmoitetaan komissiolle EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja ne toteutetaan vasta sen jälkeen, kun ne on tutkittu. Periaatteessa yrityksillä ei voi olla perusteltuja odotuksia sääntöjenvastaisten tukien suhteen. Jos yritykset voisivat tukeutua kansalliseen, hyvässä uskossa annettuun lakiin, joka ei kuitenkaan ole valtiontukisääntöjen mukainen ja näin ollen vääristää kilpailua, yhteisön valtiontukivalvonnan tavoitetta ei voitaisi saavuttaa.

(64) Asiassa Van den Bergh ja Jurgens antamassaan tuomiossa ([11]) tuomioistuin toteaa seuraavaa:

"Tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan talouden toimija, jossa yhteisön elin on herättänyt perusteltuja odotuksia, voi vedota luottamuksensuojan periaatteeseen. Jos harkitseva ja varovainen talouden toimija voi ennalta aavistaa etuaan koskevan yhteisön toimenpiteen käyttöönoton, talouden toimija ei voi vedota tähän periaatteeseen, jos toimenpide otetaan käyttöön."

(65) Itävalta ei ole esittänyt komissiolle, että ohjelman tuensaajilla olisi ollut perusteltuja odotuksia. Tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy kuitenkin ilmi, että komission on otettava automaattisesti huomioon poikkeukselliset olosuhteet, jotka asetuksen (EY) N:o 659/1999 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti oikeuttavat luopumaan säännönvastaisten tukien takaisinperimisestä, jos takaisinperiminen olisi vastoin jotakin yhteisön lainsäädännön yleistä periaatetta, kuten luottamuksensuojan periaatetta.

(66) Komissio toteaa, että tarkasteltavana olevassa tapauksessa Itävallan toimenpide aiheutti ympäristönsuojelun nimissä maan yrityksille huomattavaa rasitusta. Ilman tässä päätöksessä käsiteltyä verohuojennusta rasitus olisi ollut suuri etenkin paljon energiaa käyttäville yrityksille. Kun Itävallan toimenpidettä laadittiin, ei ollut vakiintunutta käytäntöä, jolla arvioida oikeudellisesti poikkeuksia tai huojennuksia tällaisiin veroihin, joita virallisesti sovelletaan talouden eri aloihin, mutta jotka siitä huolimatta ovat valikoivia, koska ne oikeastaan tuovat tosiasiallisesti erityistä etua tietyille aloille. Toisaalta on ajateltavissa, että tuomioistuimen Adria-Wien-tuomiossa toiseen kysymykseen antaman vastauksen sanamuoto olisi tarkasteltavana olevassa tapauksessa johtanut siihen, että jotkut tuensaajat olisivat hyvässä uskossa olettaneet, että kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevat kiistanalaiset kotimaiset toimenpiteet eivät olisi enää valikoivia eivätkä näin ollen olisi enää valtiontukea, jos niiden myöntäminen ulotettaisiin muihinkin aloihin kuin aineellisten hyödykkeiden valmistukseen. Kaikkien näiden näkökohtien perusteella komission päätelmä on, että tuen takaisinperiminen olisi tarkasteltavana olevassa tapauksessa luottamuksensuojan periaatteen vastaista. Näin ollen komissio päättää asetuksen (EY) N:o 659/1999 14 artiklan mukaisesti, että tukea ei tarvitse periä takaisin.

Tuki maatalouden alkutuotantoon

(67) Verohuojennusohjelma koskee maa- ja metsätaloutta samoin ehdoin kuin muitakin tukea saavia aloja. Ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevia yhteisön suuntaviivoja ei sovelleta maatalouteen. Arvioidessaan useita aloja koskevia tukia energiaveron yhteydessä ([12]) komissio on kuitenkin kohdellut maa- ja metsätaloutta samalla tavalla kuin muita talouden aloja ympäristönsuojelutukea koskevien suuntaviivojen mukaisesti. Edellä esitetty koskee näin ollen myös maataloudelle myönnetyn tuen arviointia.

VI **PÄÄTELMÄ**

(68) Komissio toteaa, että Itävalta on täytäntöönpannut vuoden 1996 energiaverohuojennuslain, (sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 158/2002), jonka voimassaoloa jatkettiin lakia muuttamatta 31 päivään joulukuuta 2003, EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti.

(69) Niiden yritysten osalta, jotka eivät vielä 31 päivänä joulukuuta 2001 kuuluneet energiahuojennuslain soveltamisalaan, tukiohjelma on ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen ja erityisesti niiden 52 ja 45 kohdan sekä EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdan muiden poikkeusmääräysten vastainen.

([10]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

([11]) Asia 265/85, Van den Bergh ja Jurgens BV v. komissio, tuomio 11.3.1987 (Kok. 1987, s. 1155, 44 kohta).

([12]) Ks. erityisesti komission päätökset Saksan ympäristöveroista, NN 47/99 (EYVL C 166, 12.6.1999), ja valtiontukiasiassa N 575/A/99 (EYVL C 322, 11.11.2000).

(70) Niiden yritysten osalta, jotka kuuluivat energiahuojennuslain soveltamisalaan jo 31 päivänä joulukuuta 2001, tukiohjelma on ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen ja erityisesti niiden 51.1 kohdan b kohdan toisen alakohdan sekä EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdan muiden poikkeusmääräysten vastainen. Koska ohjelmalle ei voida esittää mitään muita soveltuvuusperusteita, se ei sovellu yhteismarkkinoille.

(71) Tarkasteltavana olevan tapauksen erikoisolosuhteet huomioon ottaen ja asetuksen (EY) N:o 659/1999 14 artiklan mukaisesti tuen takaisinperimistä ei vaadita.

(72) Komissio toteaa Itävallan hallituksen luvanneen muuttaa energiaverohuojennusjärjestelmää takautuvasti. Komissio pitää edellä kuvattuja muutoksia ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen ja erityisesti niiden 52 ja 45 kohdan sekä 51.1 kohdan b kohdan toisen alakohdan mukaisina,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Verohuojennus, jonka Itävalta on vuonna 2002 myöntänyt lailla nro 158/2002 muutetun vuoden 1996 energiaverohuojennuslain nojalla ja jonka voimassaoloa on lakia muuttamatta jatkettu 31 päivään joulukuuta 2003, on sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton valtiontuki.

2 artikla

Itävallan on kumottava 1 artiklassa mainittu tukiohjelma siltä osin kuin sillä on vielä vaikutuksia.

3 artikla

Itävallan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet toimenpiteen muuttamiseksi takautuvasti, kuten Itävallan viranomaiset 5 päivänä joulukuuta 2003 päivätyssä kirjeessään sitoutuivat tekemään.

4 artikla

Itävallan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Itävallan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 9 päivänä maaliskuuta 2004.

Komission puolesta

Mario MONTI

Komission jäsen